

Lærerinformation og undervisningsmateriale i forbindelse med udstillingen *Dyredamer* på KunstCentret Silkeborg Bad 20. maj – 18. september 2011

Generel information i forbindelse med besøg på KunstCentret Silkeborg Bad

- Alle elever i Silkeborg kommune har fri entré.
Pris for omvisning for skoleklasser: kr. 400,- (normalpris kr. 700,-).
Læreren kan også selv stå for omvisningen.
- Åbningstid: Tirsdag-søndag kl. 10-17. Mandag lukket.
- **Der afholdes en gratis lærerintroduktion til udstillingen tirsdag den 23.8 kl. 15-16.30.**
Tilmelding senest den 22.8 på tlf. 86 81 63 29 eller på mail: reception@silkeborgbad.dk
Deltagere i lærerintroduktionen får udleveret et gratis eksemplar af udstillingskataloget.

Undervisningsmaterialet

- Dette undervisningsmateriale henvender især til elever i overbygningen.
Materialet udformes som et tværfagligt forløb mellem fagene dansk, historie og samfundsfag.
- Et forslag til forløbet er, at der er en flydende overgang mellem fagene, så eleverne ikke afbrydes i deres arbejde.

Berettigelse i undervisningen

- Det ville være nærliggende at tænke, at faget billedkunst vil være en nødvendig faktor for at kunne bruge en kunstudstilling til noget relevant i sin undervisning. Dette kan være en grund til, at en kunstudstilling ikke medtænkes i undervisningen, nu hvor billedkunst står ikke på skemaet i de ældste klasser.
- *Dyredamer* er et godt eksempel på, at en kunstudstilling kan være mere end blot en inspirationskilde til faget billedkunst, idet den kan ses som et relevant aktiv i fagene dansk, historie og samfundsfag.
Eksempler på dette kan være at arbejde med billedanalyse, litteratur-, kunst- og kulturhistorie. *Dyredamer* er også relevant i forhold til begrebet historiebevidsthed og kildekritik både historisk, men også rent samtidsmæssigt.

Forberedelse inden besøget på KunstCentret Silkeborg Bad

- Lærerforberedelse

Hvis læreren har brug for et hurtigt overblik over de forskellige perioder, er det muligt at få dette i 'Litteraturens veje' af Johannes Fibiger og Gerd Lütken. Dette er et litteraturhistorisk opslagsværk, der tegner et omfattende billede af det danske litteraturresevoir med indspark fra den internationale scene. Emnerne i kapitlerne er pindet ud øverst på siden, så man får et indblik i, hvad der er relevant for den enkelte lærer.

Der er yderligere information og en litteraturliste sidst i undervisningsmaterialet.

- Elevforberedelse

Det tværfaglige forløb sættes i gang en uges tid inden besøget, der foreslås 6-8 timer. Her får hver gruppe en periode, dette kunne for eksempel være romantikken. Her undersøges tiden historisk og samfundsmæssigt, hvilke strømninger er der i tiden, hvordan påvirker det litteraturen, kunsten og kulturen? Analysér nogle kunstværker ud fra de kendte metoder fra danskundervisningen. Efter fordybelsen fremlægger hver gruppe deres tidsperiode, så alle kender lidt til tiden inden for alle områder.

- Det vil være oplagt at drage historiebevidsthed ind i denne sammenhæng.

Historie er hovedsagligt en etablering af et samspil mellem en fortidsfortolkning, nutidsforståelse og på grundlag af dette have en relevant fremtidsforventning.

- Hjemmearbejde

Eleverne læser forord og essay i kataloget inden besøget, så de er sat ind i rammen og sammenhængen i udstillingen *DyreDamer*. Hvilke fortolkningsmuligheder er de væsentligste?

Besøget på KunstCentret Silkeborg Bad

- Omvisning – hvad er samtidskunst?
- Samlet kan klassen lave en brainstorm over, hvad der kunne være interessant at undersøge nærmere i forbindelse med samtidskunst.
- Hver gruppe vælger en kunstner. Laver en billedanalyse. En idé kunne være at forsøge at sætte sig ind i kunstnerens tanker omkring værket.

- Det er muligt at tage billeder af værket, så der kan arbejdes videre på skolen.

Efter besøget på KunstCentret Silkeborg Bad

- Hvad er det i vores samfund, der påvirker og inspirerer kunstnerne til netop at lave disse værker? Hvordan har det udviklet sig i forhold til de tidligere perioder? Hvor ses de væsentligste sammenhænge? Er der et klart skel?
- Hvis vi er nået frem til en fortidsfortolkning af de øvrige perioder, må vi kunne etablere et samspil med nutidsforståelse og fremtidsforventning.
- Forventninger til fremtiden.
Ud fra det kendskab til vores samtid, er det så muligt at 'forudse' eller have relevante idéer til, hvilken vej samfundet går? Hvad kan vi forvente i forbindelse med udviklingen af kunst og litteratur?
- Efterfølgende diskussion på klassen.

Litteraturliste

Udstillingskatalog til *DyreDamer* 2011

Kataloget indeholder: Forord af direktør Iben From (se næste side), præsentationer af de udstillede kunstnere af kurator Birgitte Agersnap samt et essay af historiker Anne Katrine Gjerløff: "Menneskedyr. Den dyriske forbindelse i kultur og historie".

Kataloget kan købes i KunstCentrets butik til kr. 95,-

Fibiger, Frederik. Lütken, Gerd: *Litteraturens veje*. 2005.

Bogen omfatter de væsentligste litteraturhistoriske perioder - lige fra den oldnordiske digtning over middelalderen, renæssancen, barokken, oplysningstiden, romantikken til det moderne gennembrud, symbolismen, mellemkrigstiden, efterkrigstiden, modernismen og 1970'erne til i dag.

I sine indledende vejledninger til, hvordan litteratur kan læses og analyseres, sætter bogen også fokus på, at læsningen af den samme tekst kan foregå på mange forskellige måder med mange forskellige resultater.

Bogen er forsynet med mere end 200 illustrationer, primært fra den europæiske kunsthistorie. Centrale billeder er kommenteret grundigere for at vise væsentlige positioner i europæisk tankegang. Bogen afsluttes med et leksikon, der indeholder forklaringer på en række faglige termer, litterære perioder og fortælletekniske grundbegreber.

Litteraturens veje er en del af en udgivelsesserie, der også omfatter en tekstantologi

Litteraturens huse og en stribe forfatterportrætter i *Litteraturens stemmer*, men kan også bruges som et selvstændigt værk.

Bogen henvender sig først og fremmest til danskundervisningen på landets ungdomsuddannelser, men er i øvrigt et enestående opslagsværk for enhver, der interesserer sig for litteratur. Desuden kan bogen anvendes på de videregående uddannelser.

Forord til kataloget "DyreDamer"

DyreDamer

Titlens dobbelttydighed inviterer publikum til at kigge ni kunstnere over skulderen. De er alle kvinder - *dyre damer!* - og de er ikke mindst ni samtidskunstnere, som i deres kunst på forskellig vis kredser omkring dyret. Deres fascination af dyrets verden er tydelig, motivisk og tematisk, direkte og mere subtilt. Dyrets verden, og vores forhold til dyrets verden er til evig inspiration for kunstnerisk bearbejdning. Udtryksformerne er til gengæld vidt forskellige, hvilket samtidig er karakteristisk for samtidskunsten. Af katalogets billeder og Birgitte Agersnaps introduktioner får man indtryk af kunstnernes forskellighed, trods deres fælles fascinationer.

At så mange nutidige kunstnere i dag kredser om dyret og træk fra dyrenes verden, berører noget alment menneskeligt, måske kan man udlede en søgen efter basale livsvilkår i det komplekse samfund. Der er *ligheden*, men fascinationen af dyrenes verden går netop også på *forskelligheden*, der hvor vi måske kan låne fra dyrene. Alle kender også barndommens første undersøgelse af stankelbenets mærkværdige krop, den ambivalente følelse ved den at trække benene af ét for ét og følge, hvad der sker.

To ting står centralt i DyreDamer; naturbegrebet og den kulturelle tolkning. Oftest tillægges dyrene kræfter, der er anderledes end menneskets. Det ses bl.a. i mytologi, litteratur, film, billedkunst – bredt formuleret i kulturen, hvor dyr anvendes symbolsk til at beskrive uskyld, urkræfter og instinkt.

Naturen og hermed dyret er ikke blot inspiration for kunstnere, men de er som os uløseligt forbundet med naturen, pisket til at forholde sig til dens forudsætning. Når dyret gøres til motiv og mennesket dermed til betragter, indtræder samtidig en adskillelse mellem natur og menneske som filosofisk set er vanskelig; uden natur var mennesket her ikke. Det paradoksale er jo, at mennesket som dyrene indgår i den biologiske cyklus, og dermed er vi en del af begrebet. Instinkt overfor kultur. Samtidig er kendetegnet for netop mennesket vores evne til at reflektere over, hvad vi erfarer og oplever og afledt af det påvirke samfundet i bredeste forstand. Og med Anne

Katrine Gjerløffs essay bringes kulturhistorien ind som en vigtig tråd i forståelsen af samtidskunsten. I refleksionen er også det eksklusive, det *dyre* – herunder kunsten.

God fornøjelse med udstilling og katalog.

Iben From, direktør

KunstCentret Silkeborg Bad